

EDITORIAL

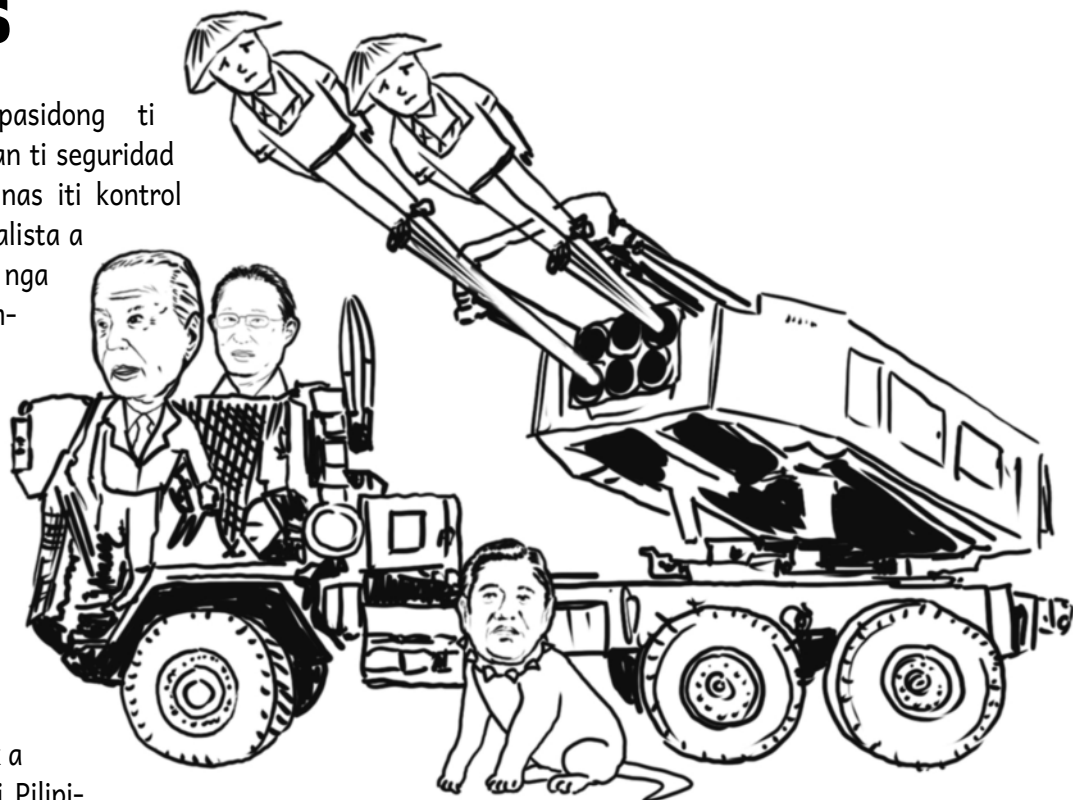
# Labanan ti naan-anay a panangisuko ni Marcos iti soberanya ken seguridad ti Pilipinas

**N**aan-anay nga inpasidong ti pangruar a patakaran ti seguridad ti sibubukel a Pilipinas iti kontrol ken panggeddeng ti imperyalista a US ken ti kaalyado daytoy nga imperyalista a Japan, idi pimmauneg ti aso-aso a rehi-men Marcos iti maysa a *trilateral* wenno tallo a benneg nga alyansa a militar ken pang-ekonomiya idi napan a lawas.

Iti inpaawag a pulong ti amo na iti Washington DC, layonen nga inkadena ni Marcos ti Pilipinas iti "landok a kari" ti US a "salakniban" ti Pilipinas nu kano rauten ti aniaman a gangannaet a puersa, a nalawag a ti tudtuduen na ket ti China, nga agpada da a kinundenar gapu iti "dursok a panagug-ugali" daytoy iti South China Sea.

Ti alyansa a US-Japan-Pilipinas, kangrunaan na, ket maysa nga alyansa a militar a nalawag nga agserserbi iti heyopolitikal nga estratehiya ti US a palikmutan ti China ken lapdan ti ad-adda a panagpigsa ti bileg na iti ekonomiya ken militar. Paset daytoy ti plano ti US nga ipu-esto dagiti puersa-militar na iti naawagan a "first-island chain" a tagiporo ken pagpagilian a kaasitgan a nakapalikmot iti China.

Tapno pairuten ti pannakaigalut ti Pilipinas iti daytoy nga alyansa, napalagda ti plano a panagpuonan ti US ken Japan iti pagilian kadagiti



datin a proyekto iti imprastruktura kas ti sistema ti riles manipud Subic agturong iti Batangas, karamanen ti Mindanao Railway, nga idi ket nai-kontrata iti gubyerno ken dagiti korporasyon ti China. Gamgamman met ti US ti gundaway nga ad-adda pay a palawaen ti panagpuonan dagiti kumpanya nga Amerikano tapno makaangkat kadagiti mineral, padakkelen pay ti lako daytoy ti *liquified natural gas* ti pagilian, ken iduron ti linnakuan dagiti planta a nukleyar. Kasta met nga ar-aramaten ti Japan ti gundaway a padakkelen ti panagpuonan kadagiti proyekto ken programa, karaman iti sektor ti transportasyon, a pagnumaran ti dadakkel a kumpanya ti Japan.

Iti pormal a panakikappeng ni Marcos iti alyansa a US-Japan, ad-

adda nan nga inrikep ti ridaw kadagiti natalinaay a pamuspusan ti panangrisut kadagiti kontradiksyon ti Pilipinas ken China. Ti rumbeng koma a saan nga antagonistiko a galad daytoy a kontradiksyon ket agbalbalinen nga antagonistiko gapu iti panangwaya ni Marcos iti dalan iti panagpalawa ti puersa a militar ti US iti pagilian, nga ad-adda laeng a mangidurduron iti China a papigsaen ti militar a presenya na iti South China Sea ken iti kabaybayan a sakop ti Pilipinas.

Ti alyansa a *trilateral* iti baet ti US, Japan ken Pilipinas ket nabukel mano nga aldaw laeng sakbay ti naikeddeng a kadakkelan a panagsanay iti gubat a Balikatan 2024. Nasurok makabulanen a saksakupen ken rirribuken ti dumanon iti

11,000 a soldado nga Amerikano ken dagiti panggubat a barko ken eroplano, tangke ken *jet fighter* ken daduma pay nga armas ken ramit a panggubat ti US ti pagilian. Paset daytoy iti nasurok 500 a pagsasanay ti puersa-militar ti US, a kabilang dagiti tropa ti AFP.

Agsusumbangir ti maiyar-aramid a panagpatayab iti tangatang ken panaglayag iti kabaybayan ti Pilipinas, iti panggep nga agsanay ti militar ti US iti panagaramat iti pagilian kas tay-ak ti gubat. Konsentraan ti maiyaramid a pagsasanay iti gubat dagiti puersa-militar ti US ti amianan a paset ti Pilipinas, partikular dagiti isla iti Batanes a kaasitgan iti Taiwan. Nabayagen a durdurogan ti US ti pannakisina ti Taiwan iti China iti gandat a probokaren ti karibal na nga imperyalista a pagilian.

Ar-aramaten ti US dagiti base militar na iti uneg dagiti kampo ti AFP iti sidong ti EDCA, karamanen iti nadumaduma a pasilidad. Mapalawa pay dagitoy iti plano ti US a mangilatang ti \$128 milyon iti umay a tawen. Iti linged ti \$2.5 bilyon wenno ₱67.5 bilyon nga ayuda a militar iti sumaruno a lima a tawen para iti AFP, plano met ti US a paaduen pay dagiti armas nga ipuesto na iti Pilipinas, ken aramiden a narung-

rungsot ken nadardara pay ti kontra-rebolusyonaryo a gera, tapno naan-anay a maaramat ti AFP iti nagan ti "depensa a pangruar."

Gapu iti sugog ti Amerikano a mamalbalakad, iyar-aramid ti rehimen Marcos ken Coast Guard daytoy dagiti "supply mission" iti BRP *Sierra Madre* iti Ayungin Shoal a direkta a kontra kadagiti siguden a sinerrek a saritaan ti rehimen Duterte—nga idi ket agtamtamed iti panangik-ikut ti China iti kadaklan ti South China Sea, uray kadagiti kabaybayan ti Pilipinas. Kagiddan daytoy ti panangdurdurog ti US iti Taiwan. Agpada a panggep daytoy nga iduron ti China nga agbalin a nadurdursok pay ken agkamali nga agusar ti armado a pigsa na laban iti Pilipinas wenno iti Taiwan, tapno ikalintegang ti armado

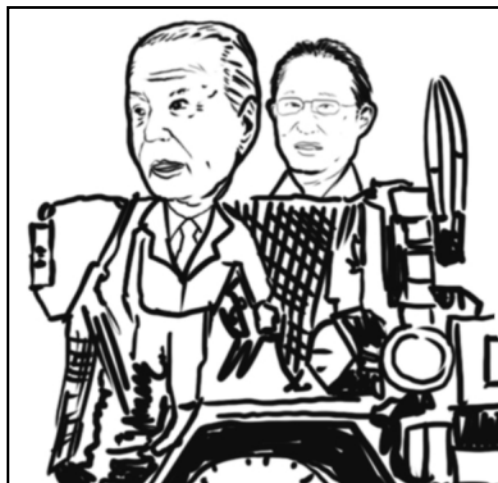
a pannakibiang ti US iti linged ti "panagdepensa."

Iti panagsuko iti soberanya ti Pilipinas, panangigalut ti patakaran a pangruar na iti estratehiya a he-yopulitikal ken operasyon militar ti US, ken panagpaaramat iti pagilian a pangbala ti kanyon iti inter-imperyalista a risiris iti baet ti US ken China, ipegpeggad ti rehimen Marcos ti seguridad ti pagilian ken iguyguyod na na daytoy iti tengnga ti posible a panagbettak ti gera. Iti kanito a mapasamak daytoy, sigurado a dakkel a pakaisagmakan ken rigat ti sagabaen ti umili a Pilipino.

Kasapulan nga agkaykaysa ti umili a Pilipino ken ilaban ti soberanya ken seguridad ti pagilian. Itandudo ti pudno a panagayat iti pagilian ken kappia, supyaten ti aramiden a panagsagana ken panangprobokar ti US iti inter-imperyalista a gubat, ken ti panangirman daytoy iti Pilipinas.

Ilaban ti panangpadisi iti amin a gangannaet a puersa-militar iti kadagaan ken kabaybayan ti pagilian, ti panangduprak kadagiti base militar ken panangibasura kadagiti katulagan a pabor iti US ken manggasaw iti panagwaywayas ti pagilian. Umannurot iti prinsipyo ti natalinaay a panangrisut kadagiti saan a pagkikinnaawatan iti relasyon a pangruar, rumbeng nga ilaban dagiti Pilipino a luktan ti amin a dalan tapno salakniban ti interes ti Pilipinas iti riri da iti China iti pamuspusan a natalna, iduron ti negosasyon ken internasyunal a diplomasya kasano man kabayag daytoy tapno magun-od ti interes ti pagilian, a saan nga agturong iti gubat.

Ipakpakita ti panagpakpakaaso ti rehimen Marcos ken ti adadada a panagkaro ti pananggasaw ti imperyalismo a US iti panagwaywayas ti Pilipinas ti pagkasapulan ti panangpapigsa pay iti rebolusyonaryo a dangadang para iti nailian a demokrasya. Ti laeng pananggun-od ti pudno a wayawaya ti mangisalbar iti pagilian iti aniaman a pangta ti inter-imperyalista a gera, ken mangitunda ditoy iti dana ti pudno a kappia ken kinasaliwanwan. AB



## Linaon

<b>Editorial:</b> Labanan ti naan-anay a panangisuko ni Marcos iti soberanya ken seguridad ti Pilipinas	1
Saan a kayat dagiti Ivatan ti Balikatan	3
Ar-aramiden ti US a tay-ak ti gubatan ti Pilipinas	4
Cope Thunder <i>exercises</i> iti Cagayan	4
Protesta laban kadagiti gangannaet a tropa	4
Tignay panagilinteg iti Masbate	5
Dangadang ti mannalon iti Negros	6
Dagiti protesta	6
Iti ababa a sarita	7
2 mannalon, nagsaruno a napapatay	8
Mannakigubat, pinapatay ti AFP iti Bukidnon	8
Awan pilipienan a panagbomba, perwisyo	9
Iligal a panagikkat kadagiti mangmangged	10



Tomo LV Blg. 8 | Abril 21, 2024

Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan



# Saan a kayat dagiti Ivatan ti Balikatan

Idi Abril 8, nagipaskil ti natanang a pammalagip ti lokal a gubyrno ti Batanes iti amin a bisita iti prubinsya nga ikonsidera dagiti taraken da nga ayup bayat nga agpaspasyar da iti isla. Palagip da, liklikan a kigtoten dagiti ayup nga adda iti pasto ken bay-an dagitoy kadagiti dalan ken pagpasyaran tapno saanda a mariribuk. Maysa ti Batanes kadagiti natalna ken makaay-ayo a lugar iti Pilipinas a daydayuen dagiti turista.

Ngem inton Abril 25 agingga Mayo 9, nalablabes pay iti kigtot ken riribuk ti pasaren dagiti Ivatan ken dagiti taraken da. Iti maikadwa a gundaway, maaramid ditoy ti Balikatan a dar-ayan ti rinibo a tropa ti Amerikano. Maipan iti isla ti Batan ti ginasut a lugan a pangtangatang, barko ken kanyon tapno iyaramid dagiti panggubat a maniobra kas ti Military Free-Fall/Fast Re-Insertion and Extraction, Forward Refueling Point/Island Seizure, HIMARS Insertion ken Reconnaissance and Island Seizure. Kas pangay-ayo, inbabawi ti US ti panangiyaramid ti *live-fire exercises* wenna panagpaputok ken panagpabettak iti isla, kalpasan nga ireklamo dagiti residente ti napipigsa a panagpaputok idi naisayangkat ditoy ti Balikatan idi napan a tawen. Ketdi, iyaramid ti US dagitoy a maniobra idiy Mavulis, ti kaamiananan nga isla ti pagilian.

## Apay a Mavulis?

Ti Mavulis Island, a paset ti Itbayat, Batanes, ket 128 kilometro laeng ti kaadayo na iti Cape Eluanbi, ti kaabagatanan met a paset ti isla ti Taiwan. As-asidegen daytoy iti Taiwan ngem iti Luzon. Daytoyten ti kamurdongan a paset ti Pilipinas a mabalin a takderan ti US kadagiti pasilidad militar, sangladan ken imbakan ti ramit-militar tapno agbalin a pagisayangkatan iti idurduron daytoy a gubat iti China.

Iti baet ti Mavulis ken Orchid Island ti Taiwan ti naillet a Bashi Channel, maysa a napateg nga internasyunal a kanal nga ibilbilang ti US a maysa nga estratehiko a dalan dagiti barko manipud iti Pacific Ocean agturong iti South China Sea. Masarakan ditoy ti 98% dagiti kable

a pang-komunikasyon a naikapuesto iti uneg ti baybay a mangsilpo iti South ken Southeast Asia iti intero a lubong. Agay-ayus kadagitoy a kable ti amin a komunikasyon nga elektroniko, telepono ken internet, karaman dagiti sensitibo nga impormasyon a diplomatiko ken militar.

Manipud 2018, tuloy-tuloy ti panagitakder ditoy kadagiti pasilidad militar ti US, kadwana ti AFP, iti linged ti "eksternal a depensa." Iti agdama, nakatakder iti tuktok ti turod ti isla ti maysa a pasdek a planta para iti *water desalination* wenna panangikkat iti apgad ti danum ti baybay, *helipad* wenna pagdissagaan ti helikopter ken parola. Idi Oktubre 2023, insibbo ti AFP ti maysa a *naval outpost* ditoy a naitakder iti igid ti turod.

## Riribuk dagiti Ivatan

Dismayado dagiti Ivatan a darupen manen dagiti tropa nga Amerikano dagiti isla da. Iti riribuk nga intunda ti Balikatan ditoy idi 2023, *nagpanic-buying* dagiti residente idi maamuan da a rinibo a soldado nga Amerikano ti sumangpet iti lugar da. Mismo a meyor ti Basco, kabisera ti prubinsya, ti nagkuna a naulimek ken natalna ti isla, ken saan a rumbeng a riribuken isuda dagiti Amerikano.

Daytoy a tawen, ammo da a pinangtaanen ti China ti Pilipinas nga isardeng ti pannakipaset iti maniobra dagiti puersa ti US ken isardeng ti pannakibiang iti internal a parikut



ti Taiwan ken China. Ngem imbes a dumngeg ni Marcos ken ti AFP, ginuyod da pay ti pagilian ken ti intero nga umili iti posibilidad ti armado a komprontasyon iti baet ti US ken China. Saan pay a nakuntento, kayat met ti US, kakumplot ti rehimen Marcos, nga aramiden a pangbala iti kanyon dagiti Ivatan babaen ti panangiduron kadakuada nga agkameng ken agbalin a reserba ti AFP. Batay iti kaudian nga ulat, 109 ti nasayanen tapno sumabat kadagiti bomba wenna bala ti China oras a bumtak ti gera a parparnuayen ti US.

Dakkel a distorbo iti pagbiagan dagiti Ivatan ti Balikatan. Adu kadakuada ti saan a makapagtalon ken makatapog iti baybay bayat nga ar-aramaten dagiti tropa nga Amerikano dagiti talon, pasto ken baybay kadagiti ehersisyo militar iti daga ken baybay ken panagpangasusar dagiti kanyon, tangke ken barko a panggubat. Kastoy ti nagbalin a kapadasan ti umili ti Cagayan idi naisayangkat ti Balikatan iti Claveria, Aparri, Clayan Island ken Sta. Ana. Iti agdama, marikrikna da ti rigat iti bassit a makalapan ken bagsak a pagbiagan gapu iti El Niño.

## Pagbalbalinen dagiti Amerikano a tay-ak ti gubat ti Pilipinas

RINIBO A TROPA nga Amerikano ken dagiti luganda ti nagsanglad iti pagilian sakbay pay a nangrugi ti Balikatan. Saan a bumaba iti 400 a lugan ti militar manipud iti hedkwarters ti Indo-Pacific Command ti US iti Hawaii ti indiskarga ti dadakkel a barko idiy Subic Bay idi Marso. Idi Abril 1, insayangkat ti US dagiti maniobra a kombat iti kabaybayan ti Pilipinas kakuyog dagiti barko a panggubat ti Australia ken Japan ken bassit a barko ti Pilipinas. Kadagiti sumaruno nga aldaw, inpannakel pay ti US dagiti *unilateral a live-fire exercises* (panagpasabog kadagiti misayl), panagpatayab kadagiti *jet fighter* ken dadduma pay a maniobra a militar iti tangatang ken kabaybayan ti pagilian.

Idi met Abril 1, narugian ti 5-aldaw a pulong militar iti Camp Aguinaldo nu sadinno nga inbingay ti AFP iti militar ti US dagiti sensitibo ken internal nga usapin iti seguridad ti Pilipinas iti naawagan a kunaan nga "Information Warfare Exercise."

Aggidan a naluktan ti tallo a dadakkel a *war games* idi Abril 8: ti Cope Thunder kadagiti eropuerto iti Central ken Northern Luzon; MAREX 2024 iti Maguindanao del Norte ken Salaknib 2024 iti Fort Magsaysay idiy Nueva Ecija.

Kadagiti immuna a Balikatan idi dekada 1990, maysa daytoy a *bilateral* wenna dua a benneg nga "ehersisyo militar" para iti "inter-operability" wenna panagsilpo ti armado a hukbo ti US ken aso-aso nga AFP. Ngem manipud idi "nagbuelta" ti US iti Asia, inlukat daytoy ti US, ken ti sobrano a teritoryo ti Pilipinas, iti dadduma a gangannaet a tropa. Iti umay a Balikatan, 14 a sabali a pagilian (Brunei, Canada, France, Germany, Great Britain, India, Indonesia, Japan, Malaysia, New Zealand, Republic of Korea, Singapore, Thailand at Vietnam) ti pumaset ken agpaliw iti panagpabuya ti US.

Iti kastoy, agserserbi met a dakkel a pabuya dagiti armas ti Balikatan ken dadduma pay a *war games* ti US nu sadinno nga ipabpabuya daytoy dagiti armas nga aramid ti Amerikano a monopolyo a kumpanya a militar. Tatta a tawen, inaramid ti US a paset ti Balikatan ti operasyon ti ilaklako daytoy nga aramid ti Israel a *misile defense system*.

## Cope Thunder exercises iti Cagayan, nagitunda ti palalo a buteng iti umili

SAAN PAY A pormal a naglukat ti Balikatan 2024, nagitundan ti buteng ken perwisyo kadagiti umili ti Cagayan ken Apayao ti naisayangkat a Cope Thunder exercises ti US Air Force ken dagiti tropa ti Tactical Operations Group (TOG) idi Abril 17. Basar kadagiti residente ti Gattaran, Sto Niño ken Lasam iti Cagayan, iti sobra a kinababa ti tayab dagiti *jet fighter* ket nabulabog dagiti eskwelaan nangruna dagiti daycare ken *kindergarten* ken nagtataray dagiti ubbing a nagawid kadagiti pagtaengan da. Nakigtot met dagiti maladaga, naperwisyo ti pagbiagan ken uray dagiti ayup ket nagbuteng ken nadistorbo.

Reklamo dagiti residente, saan da a naabisuan a nasapsapa, isu nga adda dagiti naitublak iti panagtaray iti palalo a buteng ken iti mismo a batog ti eskwelaan ken barangay *hall* a naiyaramid dagiti panagpabuya. Istoria ti maysa a nanang, linapdan isuna ti 7-anyos nga anak na a rumuar iti balay gapu iti amak a matennagan ti bomba. Inreklamo da met ti nakapigpigsang ken nasakit iti lapayag nga ungor dagiti *jet fighter*. "Kasla bumtak ti barukong ko idi naibatog kadakami," istoria ti maysa.

Saan maliklikan a panunoten dagiti residente ti dakkel a posibilidad a talaga a bumtak ti gera, nangruna ta nasaknap ti rekrutment ti AFP iti baryo, uray kano kadagiti natataenganen. "Praktis pay laeng dayta, kasanon nu agpayso," ti panagdanag ti maysa a residente. Komentaryo met ti maysa a sigurado nga adu manen ti sikogan ken ibati dagiti soldado nga Amerikano gapu iti kinaadda dagiti base militar iti lugar da.

Nakaro a troma ti napasaran dagiti umili kadagito y a lugar nangruna ta dagitoy met laeng a lugar ti binomba ti 5th ID ken TOGTG2 idi napan a tawen. Malagip a pimmanaw dagiti residente ti Sto. Niño idi Abril 2022 iti katengngaen ti Semana Santa kalpasan a *nag-airstrike* dagiti militar usar ti OV10-Bronco tapno ilemmeng ti panagmasaker da iti tallo a Nalabbaga a mannakigubat iti Piat.

Riribuk met ti napasaran dagiti residente ti Baggao idi Balikatan 2022. "Nagtataray kami iti palalo a buteng. Ti ammo mi ket bombaen dakami. Kasla maikkaten dagiti atep mi iti sobra a kinababa ken kinaasideg dagiti *jet fighter* iti kabalbalayan," salaysay ti maysa a manalon.

## Protesta laban iti presensya dagiti gangannaet a tropa iti Pilipinas

NAGPROTESTA ITI SANGO ti embahada ti US ti nadumaduma a grupo idi Abril 11 tapno babalawen ti "trilateral summit" ti Pilipinas, Japan ken US a naaramid idiy Washington DC. Ammo dagiti grupo nga umannurot daytoy a pulong iti panggep ti US a palawaen ti presensya na iti *first-island chain* iti linged ti "seguridad" ken "wayaway" iti South China Sea.

Iti US, sinabat dagiti protesta dagiti grupo a Filipino-American ni Marcos ken ti *trilateral summit* idi Abril 11 ken 12. Binabalaw da ti papel ti US iti panangpondo ken suporta a militar daytoy iti rehimen Marcos.

Idi Abril 9, nagturing iti konsulado ti China iti Makati City ti nadumaduma nga organisasyon tapno kundenaren ti tuloy-tuloy a pananglipit ti China kadagiti mangngalap ken barko a Pilipino ken panangagaw daytoy iti teritoryo ti West Philippine Sea. Inpanawagan dagiti grupo iti China, kasta met iti US, nga isardengen ti militarisasyon iti West Philippine Sea.

# Ti rupa ti tignay panagilinteg iti Masbate

**N**apinget ti gagem dagiti sangay ken komite ti Communist Party of the Philippines (CPP), dagiti yunit ti New People's Army (NPA) ken intero a rebolusyonaryo a tignay iti Masbate tapno ipatungpal ti tignay panagilinteg nga inpanawagan ti Komite Sentral idi Disyembre 2023. Inbuelo da dagiti panagtasa ken panagadal idi umuna a kuarto ti tawen.

## Tignay panagadal

Kas umuna nga addang, nagisayangkat ti nadumaduma a pulong konsolidasyon ken panagadal ti NPA ken masa para iti panagambak iti maika-55 nga anibersaryo ti Partido ken NPA. Nagibunong ken da met kadagiti polyeto ken nagipaskil da kadagiti istrimer a dumanon iti 1,000 a pidaso iti adu a paset ti prubinsya. Inaramat da daytoy a gundaway tapno ibingay iti masa ken kakadua ti panawagan para iti tignay panagilinteg. Iti ulat dagiti larangan gerilya, naisayangkat ti walo a bats ti pinagtapon a programa a pangkultura wenno pulong masa iti anibersaryo ti Partido ken Hukbo a dinar-ayan ti nasurok-kumurang a 300 nga umili. Naipabuya dagiti nadumaduma a kultural a pabuya kas ti kanta, sala ken drama a nangtalan-tan iti pakasaritaan ti rebolusyonaryo a tignay iti prubinsya.

Naiyaramid dagiti innadal iti pablaak ti Komite Sentral iti maika-55 anibersaryo ti Partido iti nadumaduma a sangay ti Partido iti lokalidad, organisasyon masa ken yunit ti Hukbo. Mano a komite iti larangan metten ti nakaadal iti pablaak ti Partido iti maika-55 anibersaryo ti NPA. Naigiddan ditoy dagiti kampanya iti balbaliw a panagsapata dagiti sangay ti Partido iti Konstitusyon.

Malaksid ditoy, nagisayangkat kadagiti pulong panagtasa dagiti komite ti Partido iti nadumaduma a tukad tapno mainayon ti tignay panagilinte kadagiti programa ken plano da. Naigiddan kadagitoy a pulong ti panagadal iti napapateg a dokumento a mangisumsuma iti kapadasan ti Partido iti napalabas a tawtawen



ken dadduma pay a dokumento a napateg iti kapadasan ti prubinsya.

Kabayatanna, iti maysa a prubinsya, naisayangkat ita a kuarto ti maysa a bats ti panagadal iti Batayan a Kursu ti Partido.

## Panangitudo kadagiti kamali ken panagilinteg

Umannurot iti panawagan ti Komite Sentral, sipupuso nga intudo ti nadumaduma a komite ti Partido iti prubinsya dagiti nagkurangan ti tignay iti panangidaulo iti rebolusyonaryo a dangadang dagiti Masbatenyoy. Sipupudno a tinasa ti tunggal komite ken tunggal kumand ti Hukbo dagiti internal a kakapuyan iti nadumaduma a tay-ak ti trabaho. Binalangkas da dagiti pangrugian a panaglagom iti rebolusyonaryo a trabaho. Rinugian da metten dagiti kampanya ti kumprehensibo a panagsukisok iti gimong ken panagamiris iti dasig.

Ilininteg met dagiti yunit ti NPA dagiti manera da iti panagtignay kadagiti larangan. Panggep daytoy a lumiklik kadagiti saan a kasapulan a dependsiba a labanan. Rinugian metten dagiti yunit iti prubinsya ti panagpalawa kadagiti erya a saan pay a nadandanon. Kadagiti lugar a saan a nasublian ti NPA, in-inot nga iparparikna manen dagiti kakadua ti presensya da iti masa.

Iti isla ti Ticao, nagbalin a taktika ti Nalabbaga a soldados ti sililimed a panagtulong iti masa iti produksyon kas suporta da. Pakaragsakan ti masa nga addan mangipleppas kadagiti trabaho da iti panagkopra.

Karit tatta iti rebolusyonaryo a tignay iti prubinsya a papigsaen ti armado a panaglaban tapno mapapigsa ti NPA ken ti tignay masa. Nagpanawagan ti komite ti Partido iti amin a yunit ti NPA nga agisayangkat ti sustenido a taktikal nga opensiba tapno pakapsuten ken maminpinsan a paayen ti terorista a panagari dagiti armado a puersa ti rehimen US-Marcos.

Partikular met a tinalmegan ti komite ti panagisayangkat kadagiti dangadang nga anti-pyudal ken dagiti kampanya para iti pagbiagan kas pagbatayan iti panagpapigsa ti tignay masa a Masbatenyoy.

Rimmusing ti rebolusyonaryo a tignay iti Masbate idi 1983 idi simangpet ditoy ti tallo a kakadua nga armado laeng ti dua a nakakapsut a klase ti riple. Iti napalabas a mano a dekada, napaneknekan ti masa a Masbatenyoy a pudno a mapagpiaranda ti soldados ti umili ken kadua da iti panangisubli kadagiti daga da ken panangsalaknib kadagiti demokratiko a karbengan da. AB

## Dagiti bunga ti dangdang ti mannalon iti panawen ti El Niño idiyay Negros

Iti sango ti tikag a gapuanan ti El Niño, naggun-od ti balligi ti maysa a mannalon ken dagiti residente iti mano a barangay iti Negros iti sangsangkamaysa a panagtignay da para iti nainkalintegang nga ayuda ken suporta manipud iti reaksyunaryo a gubyrno. Ginasut a mannalon ti simmango ken nakidayalogo kadagiti lokal nga ahensya para kadagiti kadawatan da.

Iti maysa a barangay, dandani 500 a mannalon ti dimmar-ay iti asembliya idi Marso 30 tapno agirakurak kadagiti arungaing ken idatag dagiti kadawatan da kadagiti upisyal ti barangay ken syudad. Tinalantan da dagiti aktwal a kapadasan ken kinarigat a paspasaren da gapu iti tikag. Nagidutok da kadagiti mangibagi kadakuada iti tunggal sitio a nagsarita iti asembliya.

Inyebkas dagiti mannalon ti nasaknap a kinakirang ti danum (mainom ken pagtalon), kinaawan ti apit a nagresulta iti pannakailumlom da iti utang ken palalo a kinarigat, kinaawan ti taraon kabilang ti bagas, ken panagraira dagiti sagubanit kas ti uyek, gurigor, trangkaso ken dadduma pay gapu iti sobra a pudot.

Iti sango ti natured panagiruprupir dagiti mannalon, nagkari ti lokal a gubyrno nga agited kadagiti ramit tapno maibangon ti maysa a sentralisado a sistema ti padanum. Makinabang ditoy a sistema ti 33 a sitio ti barangay ken saan a bumaba iti 8,000 katao. Malaksid ditoy, naiduron met ti lokal a gubyrno nga agkari nga agited ti bagas, bin-i, abono ken tulong pinansyal.

Sentralisado a padanum met ti nagun-od ti maysa pay a barangay kalpasan a nakidayalogo da iti lokal a gubyrno. Dagus nga inawat ti tallo a dadakkel a sitio ti barangay ti hose ken dadduma pay a madagdagus nga ayuda kas ti bagas, sardinas ken sangkabassit a tulong pinansyal.

Pagnumaran met ti 100 a pamilya wenno 500 a katao iti tallo a sitio ti nasao a proyekto.

Nagserbi a mitsa ken inspirasyon kadagiti kabangibang a barangay iti Negros ti umuna a balligi a nagun-od dagiti mannalon. Agtignay ita dagiti mannalon—organisado ken ispontayo—tapno ilaban ti karbengan da ken rumbeng a masagrapp da a tulong iti sango ti tikag nga ituntunda ti El Niño.

Nabaknang ti kapadasan ti masa a mannalon iti Negros iti dangdang para iti daga ken pagsayaatan da. Dekadekan a lablabanen da ti pasismo ti dadakkel nga apo't daga ken ti reaksyunaryo nga estado. Nakagun-od da kadagiti balligi gapu iti nairut a panagkaykaysa ken saan a magungon a panggeddeng da.

Segun iti Department of Agriculture idi Abril 19, dimmanunen iti ₱3.94 bilyon ti perdi ti El Niño iti agrikultura iti 11 a rehion. Segun iti departamento, apektado daytoy ti 6,065 ektarya a katalalonan ken 73,713 a mannalon. Kakaruan a naapektaran dagiti isla ti Palawan, Negros ken Panay. Kadakkelan a naimaldit a perdi iti apit ti bagas (₱2.36 bilyon), sumaruno dagiti *high-value crops* (₱868.84 milyon) ken mais (₱669.44 milyon). Apektado met dagiti mangngalap a nagsagrapp ti perdi nga aggatad ti ₱33.83 milyon.



**Welga ti transportasyon, balligi.** Nagisayangkat ti welga ti transportasyon idi Abril 15-16 ti PISTON ken Manibela tapno ipaganetget a maisanud ti puersado a konsolidasyon ti prangkisa inton Abril 30 ken isubli ti 5-tawen nga indibidwal a prangkisa. Adda iti 80% dagiti mayor a ruta iti Metro Manila ti naapektaran ken mano a paset ti Cavite ken Laguna ti naparalisa. Iti umuna nga aldaw, dimmanon iti 400 a dyip ti pimmaset iti protesta ken karaban agturong iti LTFRB, nu sadinno a nagpalabas da ti rabii. Kinabigatan na, nagkomboy dagiti drayber ken opereytor agturong iti Welcome Rotonda iti nagbedngan ti Quezon City ken Manila.

Adda met dagiti kapada a welga ti transportasyon iti Iloilo, Bacolod ken Cebu ken tignay-protesta iti Davao. Daytoy nga aktibidad ket paset ti serye dagiti tignay a plano nga isayangkat ti dua a grupo iti transportasyon agingga agtapos ti bulan.

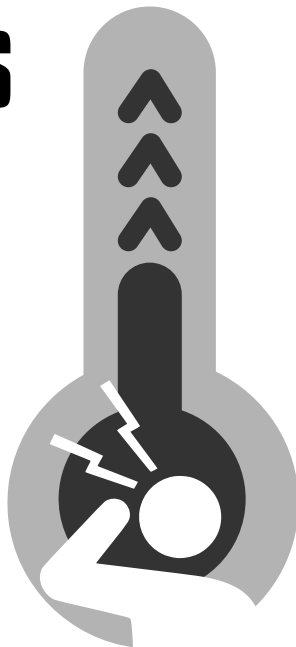
**Panangduprak iti NTF-ELCAC, balbaliw a naipanawagan.** Nagprotesta dagiti kameng ti KMP ken dadduma pay a grupo ti mannalon iti sango ti National Intelligence Coordinating Agency iti Quezon City idi Abril 12 tapno kundenaren ti panangiraman ti NTF-Elcac iti KMP kadagiti 30 nga organisasyon nga inawagan da a "prente" ti Partido ken NPA. Kunada, daytoy a red-tagging ket paset ti panangpainget iti pananglipit ti rehimen Marcos kadagiti ligal ken lehitimo nga organisasyon ti masa, umannurot iti kontra-insurhensiya nga operasyon daytoy a nakabasar iti tarabay ti US.

**Protesta a Red Friday (Nalabbaga a Biyernes) para iti sueldo, naisayangkat.** Insayangkat dagiti mangmangged ti umuna a Red Friday Protest para iti nayon a sueldo ken laban iti maka-negosyo ken maka-gangannaet a PUVMP idi Abril 12 idiyay Marikina City ken Monumento, Caloocan idi Abril 19. Kinundena da ni Ferdinand Marcos Jr. a kunada a puro daldal iti *chacha* (*charter change*) ngem agtaltalinaed a naulimek panggep iti sueldo. Tinalmegan da a palalo a bassit ken maladladaw pay ti it-ited dagiti *regional wage board* iti napan a tawen.

# 46° Celsius

ti kangatuan a temperatura a nairehistro iti Pilipinas ita a kalgaw.

Maibilbilang a "napeggad" ti temperature a 42°C-46°C gapu ta mabalin a mangitunda daytoy ti *heat stroke*, panagbetteg, panagebbal, bagas ling-et, ken panaglaladut.



Nagtaudan: PAGASA

## ₱501

ti pudno a gatad ti ₱610 a minimum a sueldo iti NCR gapu iti awan-ressat a pananggato ti presyo ti taraon ken gagatangen.

## 23,614

bilang ti barangay *health center*, kaguddua iti bilang dagiti barangay (42,034) iti intero a pagilian. Adda laeng maysa a barangay *health center* iti tunggal 41,477 Pilipino.



## 31%

pananggato ti linnakuan dagiti kotse iti 2021-2022, rason ti panagkarro ti trapiko iti pagilian.

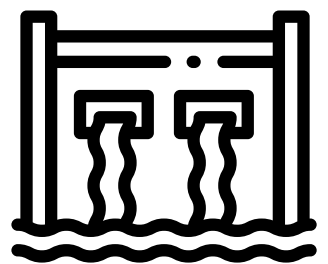
- Idi 2023, iti 387 sentro a syudad iti intero a lubong, #1 a kabuntogan ti trapiko iti Metro Manila.

## \$222,900

wenno ₱12.22 milyon ti linnakuan ti maysa a misayl ti Guided Multiple Launch Rocket Systems (GMLRS) a pangbala iti HIMARS (High Mobility Artillery Rocket System) a kayat a gatangen ti AFP iti US. Kada HIMARS (\$10 milyon wenno ₱55 milyon) ket agkarkarga ti innem a bala. Dagiti misayl ken lugan ket aramid ti Lockheed Martin.

## 100

proyekto a *hydropower*



- ti pinalubosan ti DoE nga itakder kadagiti karayan ti Cordillera a mangbekkel kadagitoy ken manglemmes iti mano gasut nga ektarya ti kabakiran ken daga a pang-agrikultura.

## 58.7%

pananggato ti linnakuan ti regular a bagas iti merkado idi Marso 2023-2024.

- Ngimmato met ti 31.2% ti binulto a linnakuan ditoy iti nadakamat a panawen. Kangatuan ti pananggato iti Davao City.

Nagtaudan: Philippine Statistics Authority



## 1%

kada lawas ti kabuklan a koral iti lubong ti pumurpuraw (*bleaching*). Iti kinakaro ti pudot, iruruar dagiti koral ti imet dagitoy nga organismo a pagtataudan ti nutrisyon ken mangit-ited ti kolor da. Nu bumayag, mabalin a matay ti koraes.

Nagtaudan: Coral Reef Watch



## 2 a mannalon, agsaruno a napapatay idiy Masbate

**D**aytoy Abril, dua a mannalon ti napapatay idiy Masbate. Isuda ti maika-27 ken maika-28 a mannalon a pinatay ti Armed Forces of the Philippines (AFP) iti isla iti sidong ti rehimen Marcos.

Dinukot ti uppat a kameng ti CAFGU ni Elorde Almario, 43, iti taltalon na idiy San Carlos, Milagros idi Abril 2. Nasarakan isuna a natay dagiti kabagian na iti daydiay nga aldaw. Iti ulat ti pamilya na, adda dagiti tama ti paltog ken pagilasinan ti tortyur a napasaran ti biktima iti bangkay na.

Idi Abril 4, dinukot ti pareho a grupo dagiti CAFGU ni Nonong Monteseban, dati a kapitan ti San Carlos. Kalpasan a binugbog da, pinalubosan dagiti pasista gapu kano ta saan nga isu ti birbiroken da.

Idi Abril 11, pinatay ti AFP ni Jimmy Pautan iti Sitio Tadloy, Barangay Luna, Placer. Kas iti adu a kaso, parparuaren ti AFP a Nalabbaga a mannakigubat ni Pautan a napapatay iti maysa nga engkuentro.

Kabayatan na, pinalto-paltogan

dagiti elemento ti 4th IB ni Jay-el Banay Maligday, maysa nga estudyante iti Grace Mission College ken residente ti Sitio Soryawon, Barangay San Roque, Bulalacao, Oriental Mindoro idi Abril 7. Pinaruar ti militar a kameng isuna ti NPA kalpasan a rinaut ti maysa a platoon dagiti soldado ti balay na.

**Panagdukot.** Dinukot ken agingga iti agdama ket saan pay nga inparang dagiti ahente ti militar ni William Lariosa, beterano nga organisador ti Kilusang Mayo Uno-Southern Mindanao. Dinukot da ni Lariosa, 63, idi Abril 10 idiy Barangay Butong, Quezon, Bukidnon. Nabayagen a pagpupudotan ti militar ni Lariosa ken ti pamilya na isu a nagsangtwaryo idiy Bukidnon.

**Gandat a panagpadisi.** Nasugatan ken natalimudaw ti maysa a

lokal a residente ti Lupang Tartaria idiy Silang, Cavite idi Abril 16 idi agpilit dagiti guardia manipud Jar-ton Security Services a serken ti komunidad dagiti mannalon.

Dimmarup ken nakidinnuron dagiti guardia iti Tartaria tapno alad-an ti daga. Dagiti nasao a guardia ket agserserbi a private goons ti agkaddua nga Ayala-Aguinaldo, a nabayagen a mangag-agaw iti nasao a daga. Segun kadagiti mannalon, iligal ti panagal-alad da kabayatan a maur-uray pay ti desisyon ti Department of Agrarian Reform ken ti Korte Suprema kanaig ti panagt-gikua ti daga.

**Demolisyon.** Iligal a dinuprak ti nagkappeng a puersa ti National Housing Authority ken pulis ti Quezon City ti kabalbalayan idiy San Isidro, Quezon City idi Abril 18. Adda ti 700 a pamilya ti apektado iti demolisyon iti komunidad nga adda iti likod ti Philippine Children's Medical Center. Naituding a matakderan ti parking lot ti nasao a lugar. **AB**

### Mannakigubat a dati nga estudyante ti UP, naigagara a pinapatay ti AFP idiy Bukidnon

NAIGAGARA A PINATAY TI 48th IB ni Kaliska Dominica Peralta (Ka Rekka), maysa a Nalabbaga a mannakigubat ti New People's Army nga awanan kabaelan a lumaban, idiy Barangay Butong, Quezon, Bukidnon idi Abril 10. Dati isuna nga estudyante ti University of the Philippines-Diliman.

Awanan armas ni Ka Rekka idi nakemmeg ti 48th IB. Segun kadagiti saksi, inpanda isuna iti sabali a paset ti barangay kalpasan a matiliw ken idiy da a tinortyur sakbay da a pinaltogan ken pinatay. Sabali pay ti tallo, nga addaan kaddua a maladaga, ti inaresto ti AFP. Awan ti napasamak a labanan iti lugar, kontra iti rakurak dagiti militar ken pulisya. Panawagan dagiti demokratiko a grupo nga imbestigaran ti 48th IB ti naigagara a panangpatay ken Ka Rekka. Pinadayawan isuna dagiti kapada na nga aktibista, gagayyem ken dagiti estudyante ti UP-Diliman idi Abril 20.

Nanggeddeng nga agkameng ni Ka Rekka iti NPA idi 2016. Umuna a naidestino idiy NPA-Eastern Visayas sakbay a naiyalis iti NPA-Southern Mindanao. Pinadayawan isuna ti Communist Party of the Philippines ken NPA iti panagpinget ken kontribusyon na iti armado a rebolusyon iti panawen a nagdakkal a rigat ken sakripisyo ti kasapulan tapno maiyabante daytoy.

### Iran, nagibulos kadagiti misayl laban iti Zionista nga Israel

NAGIBULOS TI SAAN a bumaba iti 200 misayl ken drone ti Israel laban iti Zionista nga Israel idi Abril 13 a timmama kadagiti base ken eropuerto a militar ti pagilian.

Segun iti Iran, dagitoy nga atake ket bales iti panangbomba ti Israel iti embahada na idiy Damascus, Syria idi Abril 1. Sangapulo ket walo ti napapatay iti panangbomba iti embahada, karaman ti nangangato a kumander ti armada ti Iran.

Naiyaramid ti atake umannurot iti internasyunal a linteg kanaig iti panagdependa iti bagi, pablaak ti Iran. Inbilang daytoy a "nairikepen" ti usapin ken binallaagan daytoy ti Israel ken US laban iti panangisayangkat kadagiti pangsunbat nga atake.

Sungsunbatan ti US dagiti mauyong nga aksyon ti Zionista a rehimen, ken direkta a binallaagan daytoy ti "mampapatay ti ubbing" nga Israel nga agsunbat iti henosidyo na laban iti Palestine.



# Dursok ken awan pilpillienna a panagbomba, perwisyo kadagiti Agusanon ken Suriganon

Idi napan a tawen, nakaimaldit ti New People's Army-Northeast Mindanao ti saan a bumaba ti lima nga insidente ti nadursok ken awan pilpilienna a panagbomba ken panagistraping ti Armed Forces of the Philippines iti Agusan ken Surigao del Sur. Iti nakalap nga impormasyon ti NPA-NEMR kadagiti apektado a komunidad, maysa a sibilyan ti nasugatan ken agingga ita ket saan pay a nasarakan. Nangipaay ti troma kadagiti residente dagiti panagbomba, nangruna dagiti ubbing ken natataengan, kasta met ti dadael kadagiti mula da ken iti aglawlaw. Rinubroban daytoy ti pungtot dagiti Agusanon ken Surigao-non kadagiti abusado a soldado.

Kagiddan dagiti panagbomba kadagiti nasedsed ken koordinado nga operasyon militar ket ti manangallilaw a Retooled Community Support Program (RCSP) ken Enhanced Community, Livelihood and Integration Program (E-CLIP). Kadagitoy a programa, nasaknap ti panaglipit ken pammutbuteng dagiti soldado kadagiti mannalon, kasta met ti iligal a panag-aresto ken sikreto a detensyon, ken puersado a panagpasurrender kadakuada. (*Basaan ti artikulo a "Kwarantina" a militar, pagbaludan dagiti "sumuko" a sibilyan iti Surigao del Sur iti isyu ti Ang Bayan, Abril 7, 2024.*)

Dagitoy nga operasyon ti adda iti likod ti panagideklara ti AFP a "nawayan iti insurhensya" ti Agusan ken Surigao del Sur. Seryoso a panaglalsing dagitoy iti internasyunal a makatao a linteg ken dagiti protokol a mangmangted pateg iti pagsayaatan ken seguridad dagiti sibilyan iti panawen ti armado a risiris.

## Dagiti insidente

Idi Marso 15, 2023, alas-6 ti malem, nagibulos ti maysa a rocket ken innem a daras a nag-istraping ti militar kadagiti katalalonan ken nabantay a paset ti Barangay Pili, Bayugan, Agusan del Sur. Natennag dagiti bomba a pinatayab dagiti helikopter asideg iti kabalbalayan a nangibati kadagiti kapsula ti bomba kadagiti arubayan da. Gapu iti peggad nga intunda daytoy, kapilitan a nagbakwit dagiti residente iti barangay gymnasium.

Sakbay daytoy, pinaputokan ti NPA ti agop-operasyon a tropa ti 65th IB iti Barangay Pinanggalaan, iti nasao a prubinsiya idi Marso 14, 2023 alas-2 ti malem. Dua a soldado ti napatay.

Iti Barangay Maitom, San Martin, Prosperidad iti pareho a prubinsiya, agdardaras a pinanawan dagiti mannalon dagiti pagtaengan da kalpasan nga immaweng ti panagbettak ti uppat a bomba manipud iti Super

Tucano ken mapatta-patta a lima a kanyon idi Mayo 18, 2023. Napasamak daytoy iti kaadayo a 200 metro manipud kadagiti kalapaw da.

Mayo 18, 2023, nagitennag ti dua a bomba ti Philippine Air Force idi Hulyo 2023. Segun iti maysa a residente, maysa kadagiti kabarangayan da ti nasugatan idi nagbettak asideg iti balay na dagiti bomba. Maysa pay a residente, agingga ita ti saanda pay a mabirokan. Iti amak ti AFP a maamuan ti publiko ti krimen da, limed a pinaagasan ti lokal a guberno ti nadunor a sibilyan. Kalpasan ti insidente, kapilitan a pinagbakwit dagiti pulis dagiti residente iti pammutbuteng nga aramaten isuda ti NPA a "human shield." Sakbay ti panagbomba, napuntaan ti NPA dagiti tropa ti 67th IB iti nabantay a paset ti nadakamat a baryo nu sadinno a dua ti napapatay ken maysa ti nadunor.

Idi Setyembre 2023, nakigtot dagiti residente nga adda iti taltalon da iti napigsa a panagbettak ti uppat a bomba a naitennag manipud iti ere. 300-500 metro laeng manipud iti kalapaw da ti tantya a distansya dagiti nagbettak a bomba. Iti amak a mapuntaan, dagus a pinanawan dagiti mannalon ti taltalon.

Iti Barangay La Purisima, Prosperidad, Agusan del Sur, nadadael dagiti mula a niyog, saba ken daduma pay a prutas kadagiti katalalonan a nagtennagan ti uppat a bomba usar ti Super Tucano idi parbangon ti Setyembre 30, 2023. Walo a bala ti kanyon ti nabulosan tapno puntaan ti lugar a pagin-inanaan idi ti maysa a yunit ti NPA. Kalpasan ti panagbomba, nakarinupak ti NPA dagiti tropa ti 3rd Special Forceas Company nu sadinno a dua a corporal, maysa a sarhento ken maysa a Private First Class ti naiyulat a napatay. AB



# Dagiti iskema ti ilegal a panagikkat kadagiti mangmangged

**F**orced leave, floating status, furlough, on-call basis—sumagmamano laeng dagitoy iti nadumaduma nga iskema dagiti kapitalista iti pleksible a panagteged a mangmangted dalan iti nasaknap a panagikkat kadagiti mangmangged. Kadagitoy a sistema, kiskissayan ti kapitalista ti trabaho dagiti mangmangged ti maysa nga aldaw agingga ti innem a bulan. Mabalin nga adda ti paset na a nabayadan ti puersado a panagpabakasyon, ngem iti kaaduan ket awan ti maaw-awat a sueldo dagiti mangmangged kadagitoy nga aldaw wenno bulan.

Paset ti neoliberal a patakaran iti tegged ti kakastoy a pleksible a sistema. Idi pay 1985 a pinalubosan ti estado dagiti kapitalista nga agkissay ti regular nga aldaw ti trabaho iti linged ti "panangisalbar iti negosyo." Kasapulan laeng nga iyulat da a nabuntog wenno nakirang ti order wenno dagiti proyekto tapno maawtorisa a saan pastreken iti trabaho dagiti mangmangged da.

Nakalanad iti linteg a nasken a temporaryo daytoy nga urnos, ngem iti sobra a bayag nga awan ti sueldo, adu a mangmangged ti mapilitan nga agikkat tapno agbirok ti sabali a pamastrekan. Marikrikusan ti panagikkat da ti responsibilidad ti kapitalista a mangted kadagiti benepisyo kas ti *severance pay* ken makaliklik dagitoy kadagiti kaso nga ilegal a *lockout* wenno panagserra ti pabrika. Ilemlemeng met daytoy nga urnos ti kinapudno a ti rinibo a mangmangged a nakakategorya nga addaan trabaho, iti aktwal ket awanan trabaho.

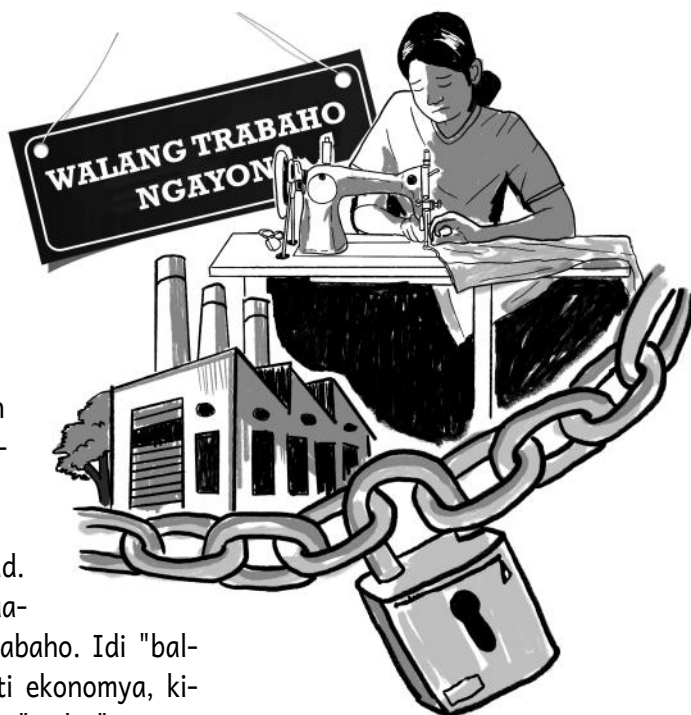
Kimmaro ti kastoy nga urnos idi panawen ti pandemya idi insuspindi wenno kinissayan ti adu a kumpanya dagiti operasyon da. Ginundawayan ti kapitalista ti krisis ken induron na ti panangilayon ti panagkissay iti aldaw ti trabaho agingga ti maysa a tawen. Nakaro daytoy nga iskema iti *business process outsourcing* (BPO wenno dagiti *call center*), industriya ti bado, elektroniks ken *information technology*. Iti sektor pay laeng ti BPO, 4 iti tunggal 10 a mangmangged ti naikabil iti "floating status"

nga awanan bayad. Adu kadakuada ti saanen a naisubli iti trabaho. Idi "balaliw a maluktan" ti ekonomya, kinakurang met dagiti "order" wenno kinabuntog ti proyekto ti inrason dagiti kapitalista tapno temporaryo agingga permanente nga ikkaten iti trabaho dagiti mangmangged. Kabilang ditoy ti rinibo a mangmangged kadagiti pabrika iti Mactan Export Processing Zone a naikabil iti *floating status* sakbay a naglayon a nasisante da idi 2022-2023.

Idiay Laguna daytoy Abril, inpasidong ti Nexperia Philippines iti "temporary a terminasyon" ti 54 a mangmangged na iti sumaruno nga innem a bulan. Nayon pay a 72 ti maikabil iti pareho nga istatus inton Setyembre. Kaudian daytoy a manobra iti serye ti panagikkat iti pabrika iti rason a "kimmapsut" ti produksyon ti kumpanya.

Idiay Pampanga, apektado ti 1,000 a mangmangged ti pabrika ti Luen Thai Philippines, kumpanya nga agar-aramid ti nangina a bag, iti *forced leave* ken kinaawan ti sueldo manipud Enero agingga Marso. Tapno lusutan ti responsibilidad na, nagdeklara ti kapitalista a bimmaba ti produksyon iti pabrika uray pagtaltalinaeden daytoy ti agraraira a tukad ti produksyon.

Tapno sippawen dagiti nakabakante a trabaho, inggato ti kapitalista ti kota ti nabatbati a mangmangged agturong ti 130-180 a *handbag* iti inaldaw. Ti saan a ma-kaabot iti kota ket mapangpangtaan



a maikabil met iti *forced leave*. Awan ti inted ti kapitalista a kasi-guraduan a maisubli iti trabaho dagiti naipauneg iti daytoy nga iske-ma.

Idiay Bataan, nasurok makatawenen nga adda iti "forced leave" dagiti mangmangged ti Universal Weavers Corporation, maysa a pabrika dagiti alikamen ken arwatan a pang-medikal. Rason ti kumpanya, awanen ti "maipapaaramid ken order" kadakuada isu a saandan a pastreken dagiti mangmangged. Ammo dagiti mangmangged nga adda dagiti order iti kumpanya ngem pilpilien daytoy nga ipan idiay Cambodia ti produksyon gapu ta nalaklaka ken barat da nga agpasueldo idiay. Lumiklik met ti kumpanya iti responsibilidad na nga ited ti benepisyo da a 13th *month pay* ken daduma pay.

Nagpapirma pay ti maneydsment ti waiver nga uman-anugot daytoy nga agsapul ti sabali a trabaho dagiti mangmangged bayat a naka-*forced leave* da. Salungasing daytoy iti linteg a mangiparparit iti kasdiay nga addang. Iti aktwal, mangmangted dalan daytoy iti kapitalista a punasen ti *years of service* (dagiti tawen iti serbisyo) dagiti mangmangged ken ligal nga ikkaten isuda iti pabrika a saan a makaalala ti *separation pay*. AB